

Worksheet 1

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਜੋੜ ਲਭੋ:

੧. ਲੈਲਾ	ਪਾਣੀ/ਨੀਰ
੨. ਦੁਧ	ਮੀਂਹ/ਮੇਹ
੩. ਚਾੜ੍ਹਕ	ਚੰਦ
੪. ਸੂਰਜ/ਸੂਰ	ਚਕਵੀ
੫. ਚਕੋਰ	ਮਜਨੂੰ
੬. ਮੱਛੀ	ਕੰਵਲ/ਕਮਲ
੭. ਪਾਣੀ	

Worksheet 2

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਖਰਾਂ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:

ਨੀਰ, ਜਲ, ਚਾੜ੍ਹਕ, ਮਛਲੀ, ਚਕਵੀ, ਚਕੋਰ, ਦੁਧ, ਪ੍ਰੇਮ, ਪ੍ਰੇਮੀ

੧. ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ _____ ਕਮਲੇਹਿ॥
੨. ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਮਛਲੀ _____॥
੩. ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਜਲ _____ ਹੋਇ॥
੪. ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ _____ ਸੂਰ॥
੫. ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ _____ ਮੇਹਿ॥
੬. ਮੇਰੇ ਮਨਿ _____ ਲਗੇ ਹਰਿ ਤੀਰ॥
੭. ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਮੈ _____ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹਾ॥

Meanings of select words (ਚੋਣਵੇਂ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ)

Word	Transcription	Literal Meaning	Figurative Meaning
ਜਾਤਿ	jāti	ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Creation)
ਜੋਤਿ	joti	ਚਾਨਣ	ਰਬ ਦਾ ਨੂਰ ਜਾਂ ਪਰਕਾਸ਼ (Light (presence) of Vāhigurū)
ਅਕਲ	akal	ਬੁਧੀ	ਸੰਪੂਰਨ (Complete)
ਕਲਾ	kalā	ਹੁਨਰ, ਕਾਰੀਗਰੀ	ਹਿਸਾ, ਟੋਟਾ, ਖੇਡ (Part)
ਜੋਗ ਸਬਦੰ	jog sabdaṅ	ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮ	The way (faith) of the jogīs
ਸਬਦੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਹ	sabdaṅ brāhmaṇah	ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਧਰਮ	Ved, the way of the brāhmaṇah
ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਦੰ	sūdra sabdaṅ	ਸੂਦਰਾਂ ਦਾ ਧਰਮ	The responsibility (way) of the shūdra
ਪਰਾ ਕ੍ਰਿਤਹ	parā kritah	ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ	Service of the others
ਕੁੰਭੇ	kumbhe	ਘੜਾ	Pitcher, earthen waterpot
ਓਮੀ	omī	ਅਨਪੜ੍ਹ	Illiterate, rustic
ਘਾਲੇ	ghāle	ਖਰੇ	ਸਾਧਨਾ (Earn, do)
ਮੁਹਿ ਚਲੈ	muhi calai	ਮੂੰਹ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ	ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ (At one's own will)
ਪਾਰਜਾਤੁ	pārjātu	ਸੁਅਰਗ ਦੇ ਪੰਜ ਮਨੋਕਲਪਿਤ ਰੁਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਜੋ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।	One of the five mythical trees that fulfils wishes.
ਪਰਾਛਤ	parāchat	ਪਾਪ	Evil, sin
ਭਾਉ ਭਗਤਿ	bhāu bhagati	ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ	Loving devotion
ਅੰਜਨ	añjan	ਸੁਰਮਾ	ਗਿਆਨ ਦਾ ਸੁਰਮਾ (Wisdom)
ਬੋਹਿਥਾ	bohithā	ਜਹਾਜ਼	ਗੁਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਸਮਾਨ (Savior, liberator)
ਦੀਰਘ	dīragh	ਲੰਮਾ	Cronic, hard to give up
ਮੁਚੁ	mucu	ਮੋਟਾ, ਵਡਾ	Gaint, pompous
ਗਉਰਾ	gaūrā	ਭਾਰਾ	Worthy, one with virtues
ਹੰਤਾ	hantā	ਸ਼ਿਕਾਰੀ	A wicked, sweet tongued person
ਕੁਸੁਧੇ	kusudhe	ਖੋਟ	Pretender
ਦੋਜਕਿ	dojaki	ਨਰਕ	Facing ones wrong deeds
ਖਰਾ	kharā	ਬਹੁਤ	Too much, clearly
ਨੰਗਾ	naṅgā	ਬਿਨਾ ਕਪੜਿਆਂ ਤੋਂ	ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਪਾਜ ਉਘੇੜ ਕੇ (Withough any facade, true self)
ਕਪੜ ਰੂਪ	kapar rūp	ਸੁੰਦਰਤਾ	ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ (Mortal body)

Figurative Language (ਅਲੰਕਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ)

Literary Terms	Example From the Text	Meanings
----------------	-----------------------	----------